

kunst@klassekampen.no

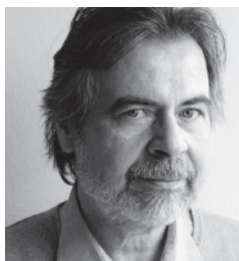
KUNST &kritikk

KUNST PÅ ONSDAG:

Klassekampen anmelder aktuelle utstillinger hver onsdag gjennom hele året. Våre anmeldere kan kontaktes på kunst@klassekampen.no

Hver måned byr vi i tillegg på essays, intervjuer og nyheter fra Kunst-Norge.

Tips til våre kunstsider kan rettes til Astrid Hygen Meyer: astridm@klassekampen.no

Øivind Storm Bjerke
Professor i kunsthistorie og kunstkritiker

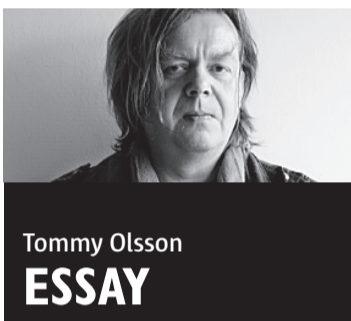
Tommy Olsson
Kunstner og kunstkritiker

Line Ulekleiv
Kunsthistoriker og kunstkritiker

Visningsstedet NOoSphere i New York har et enormt potensial, og de

No wave, the NO v

Tommy Olsson

ESSAY

Det er ikke alle som vet det, men i noen år har en spydspiss for norsk samtidskunst ligget på Manhattan. En forlengelse av et atelierkollektiv som går under navnet NOoSphere, som om det var en amerikansk videreføring av visningsstedet NoPlace i Oslo. Det er langt på vei tilfellet, selv om negasjonen i ordet «No» er understreket i navnet på galleriet i Oslo, mens navnet i New York City setter den nasjonale forkortelsen i første rekke. Forskjellene stopper ikke der, men likevel: Et åndelig slektskap og felles mål visningsstedene imellom

saminerte studenter vi tenker på som «up and coming». Morten Traavik, Agnes Nedregård, Sverre Malling, Andrea Lange, Christer Karlstad, Anne Katrine Dolven, Kurt Johannessen, Marit Victoria Wulff Andreasen. I could go on.

Det er slett ikke lite som har funnet sted innenfor disse veggene siden oppstarten i 2011. Og så, for omtrent ett år siden, ble jeg informert om at prosjektet dessverre hadde problemer. Det hadde sklidd mellom flere stoler når det kommer til støtte fra det offentlige, og framtiden var usikker. Ting hadde rullet på rein trass, egne midler og dugnad, og det var ingen hjelp å få. På denne tida skrev jeg for en annen avis enn denne og skulle nettopp til å anmelde utstillingen ACTIVUM på Kunstnerforbundet, kurert av Marianne Heier. Utstillingen var en historisk oversikt over kunstnerisk aktivisme, og i tråd med utstillingens logikk bestemte

” *Historien til huset, og ikke minst hvordan prosjektet starter, er like magisk og moviesize som effektene det har hatt.*

er ikke til å lure seg unna, heller ikke at de deler en svært bevisst form for formidling av samtidskunst.

Selv ble jeg informert på et tidlig stadium, på samme måte som alle andre informerer meg om slike ting: Jeg fikk invitasjoner per e-post. Lett å overse til å begynne med, men etter hvert ble det noe insisterende over denne utpostens program. Listen over kunstnernavn ble bare lengre og lengre, med «the usual suspects» i kombinasjon med den typen nyutek-

jeg meg for å ta spalteplassen i bruk til målrettet aktivisme for NOoSphere, som da var i en prekar situasjon. Men nei, den kommer fort i retur med en beskjed om å heller å holde meg til anmeldelsen av utstillingen. Men nå griper jeg sjansen, og denne gangen er det et spørsmål om timer før avgjørelser blir tatt.

Hvor stort er potensialet her? Veldig stort. NOoSphere skal visstnok inneha en høy plassering på en av New York Times topplister over steder

POTENSIAL: NOoSphere har vært avgjørende for å vise fram norsk samtidskunst i New York de siste årene. Nå er g

man må besøke. Altså, jeg vet ikke hva som skal til for å klare det, men det aner meg at det finnes adskillige interessante steder i nærområdet som ikke står på den listen. Historien til huset, og ikke minst hvordan prosjektet starter, er like magisk og moviesize som effektene det har hatt. Vi snakker instant myth her: Kunstneren Sol Kjøk fotfølger og maser på en

kynisk hushai til han knekker sammen og gir opp, for å så gå over til å spille på det samme laget. Historien befinner seg fortellerteknisk sett i en gråson mellom Jorge Luis Borges og Sophie Calle.

Verdt å dvele ved for sånne som meg er mengden obskure fakta som følger med beliggenheten. Som for

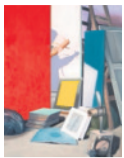
eksempel at Television hadde øvingslokale her rundt 1975. Og det blir bedre, ja, prognosen er usannsynlig god; som plattform for formidling av norsk samtidskunst i New York City er det for lengst bevisst at dette fungerer bedre enn noen kunne drømme om. Kredibiliteten er nå så sementert at dette ikke lenger handler om penger. Likevel er det jo nettopp det det gjør. Og

STOCKHOLM: I dag åpner Moderna Museet utstillingen «Nils Dardel och den moderna tiden». Den omfatter rundt 100 av den folkekjære Nils Dardels (1888–1943) verk, deriblant «Den døende dandyen». Utstillingen står til 14. september.

HF

TØNSBERG: Ulf Nilsen åpner lørdag sin utstilling «Opus Incertum» på Haugar Vestfold Kunstmuseum. Utstillingen ledsages av en bok med tekster av Selene Wendt, Steinar Opstad, Gunnar Danbolt og Tone Lyngstad Nyaa.

HF

Åpnet Kistefos

Kunstikonet **Marina Abramović** tar i bruk hele Kistefos-museet i Jevnaker i Oppland i museets største satsing siden åpningen i 1996. Performancekunstneren med base i New York overvar åpningen av «Marina Abramović. Entering the other Side» søndag med blant andre kulturminister Thorhild Widvey (H) som gjest. Kunstneren valgte Kistefos for sin første samleutstilling i Europa. Årsaken er at investor **Christen Sveaas**, Kistefos-stiftelsens grunnlegger, har en større samling av hennes verker og har kjent kunstneren i flere år, forteller Sveaas. ©NTB

KUNSTANMELDELSER NESTE SIDE

et kan snart bli enda større:

Way

galleriet i pengeknipe.

FOTO: NOOSPHERE

det er slett ikke tilfeldig at jeg velger å fortelle om dette nå. For i dag presenteres en plan for OCA (Office for Contemporary Art Norway), som – hvis den går gjennom systemet noenlunde ubeflekket av byråkratiet – i realiteten vil være en fullstendig vinn-vinn-situation. Blant annet finnes her en idé om å etablere et samarbeid med landets kunstakademier, eller

i hvert fall de steder som fortsatt har et kunstakademi til høsten. For noen vil jeg tro denne tenkte muligheten vil bety ganske mye, hvis nå alle avtaler går i boks.

Selvfølgelig står og faller også dette på pengene. Slik det ofte har gjort denne gjerrige våren, da det flere steder er blitt skrikende tydelig at få av dem i posisjon til å fatte

SENTRALT: Det kunstnerdrevne visningsstedet holder til på Lower East Side på Manhattan.

FOTO: NOOSPHERE

beslutninger ser sammenhengen mellom kapital og kunstnerisk manifestasjon. Kanskje er det, paradoksal nok, blitt mest synlig i Stavanger – av alle jordens fattige hjørner – der kunsthalen nå har demontert Barbara Hepworth's «Figure for Landscape» (1961) og lagt den ut for salg. Dette etter at den har stått utenfor dørene i en mannsalder. Forhåpningen er at det skal gi midler til videre drift av institusjonen. Det fikk min generasjonskamerat og gode kollega Henrik Plenge Jakobsen til å felle den øyeblikkelig bevingede onliner «Stavanger is the new Detroit» i en diskusjonstråd på kunstkritikk.no. Noe som også har fått de aller fleste, undertegnede inkludert, til å slå seg for pannen og skrike «finn fem feil!». Det til tross for at affæren i Stavanger bare er det siste utskuddet av en dypt rotet vrangforestilling om at

kunsten ikke koster noe som helst å produsere og først får en verdi i det øyeblikket kunstneren dør av enten sult eller utmattelse. Det er en kultur administrert av gribber, for gribber. Men siden den i det siste er blitt såpass synlig, ikke bare i Stavanger, kan man gripe anledningen til å få gjort noe med den.

For selv om det i slike tider er

vanskelig for en kritiker å ikke bli fornærmet å kunstners vegne, så handler ikke denne teksten om de kjipe sidene ved saken. Ikke egentlig – det er bare vanskelig å ikke nevne dem. Det er også i lys av slike historier de fleste skulle skjønne at potensialet i et sted som NOosphere i et slag kan gå fra «veldig stort» til «ubegrenset». Såframt at alle disse komponentene faller på plass. Og det gjør de forhåpentligvis omtrent ... nå, faktisk. Timing er bestendig avgjørende, så jeg vil bare gjøre det klart at denne saken har min fullstendige moralske støtte. Den økonomiske støtten skulle ikke være umulig å oppbringe i et sivilisert og rikt samfunn som dette, så lenge som de ansvarlige tar sitt ansvar. Nei, jeg vet – men dette er et særdeles godt sted å begynne med det.

Tommy Olsson
kultur@klassekampen.no

AKTIV: Laurie Grundt.

Erna møter Lama

90 år gamle Laurie Grundt maler samfunnstragedier. Det er nok å ta av.

HVA GJØR DU NÅ?
Laurie Grundt

Av Mari Brenna Vollan

– Hva gjør du nå?
– Jeg maler og skriver min dumme poesi. Nå skal jeg lage en variasjon av et bilde av bunadskledde koner på møtet i Eidsvoll i 1814 som en kunde ved en restaurant vil ha.

– Du er ellers aktuell med utstilling i Wendelboe Galleri?
– Ja, utstillingen bygger på mine alminnelige observasjoner av samfunnstragedier, blant annet klassekampen.

– Et av bildene viser Dalai Lama som ber for Erna Solberg. Ble det malt i effekt?
– Ja, jeg kunne ikke la være å bruke en uke på å få kjærlighetsmisjonæren Dalai Lama til å møte den økonomiministeren der. Jeg har beskjefteget meg med tragedier som justismord og andre ting i femti år. Det som opptar meg er hjertesakene, ikke økonomi. Og det er nok av tragedier som utspiller seg.

– Har du flere eksempler?
– Ja, i øyeblikket lå jeg og lurte på konflikten mellom de som dyrker jorden i Norge og de som vil gjøre landbruket om til industri. Vi må lage vår egen mat.